

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра світової економіки

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА–СУБ'ЄКТА
МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

(на матеріалах Асоціації Digital Ukraine, м. Київ)

Студентки 4 курсу, 15 групи,
спеціальності 292

«Міжнародні економічні
відносини» освітньої програми
«Міжнародний бізнес»

підпис студента

Яровенко Тетяни
Валеріївни

Науковий керівник:
кандидат економічних наук,
доцент

підпис керівника

Сай Дарія
Валеріївна

Гарант освітньої програми:
кандидат економічних наук,
доцент

підпис керівника

Лежепьокова
Вікторія
Генадіївна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права Кафедра світової економіки
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньої програми
«Міжнародний бізнес»

Затверджую

Зав. кафедри Дугінець Г.В.

«__» _____ 20__ р

Завдання

на випускн кваліфікаційн роботу (проект) студентів

Яровенко Тетяна Валеріївна

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Стратегія інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

Затверджена наказом ректора від «__» _____ 20__ р. №__

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту)

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту) розгляд теоретичних та практичних засад, а також розробка рекомендацій щодо стратегії інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Об'єкт дослідження процес формування стратегії інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Предмет дослідження теоретико-методичні та практичні аспекти вдосконалення стратегії інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine

4. Перелік графічного матеріалу: 6 таблиць, 6 рисунків

5. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

6. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

1.1. Сутність та види стратегій інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу

1.2. Аналіз стратегії інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА- АСОЦІАЦІЇ DIGITAL UKRAINE

2.1. Тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні та світі

2.2. Пріоритети розвитку інноваційної діяльності Асоціації Digital Ukraine на зовнішніх ринках

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

7. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми ВКР	до 20.12.2022	
2	Узгодження плану ВКР з науковим керівником	до 10.02.2023	
3	Подача науковому керівнику на рецензування 1-го розділу ВКР	до 28.02.2023	
4	Подача науковому керівнику на рецензування 2-го розділу ВКР	до 26.04.2023	
5	Подача готової ВКР на кафедру	до 23.05.2023	
6	Попередній захист ВКР	за графіком (30.05.2023–10.06.2023)	
7	Захист ВКР	за графіком (13.06.2023 – 24.06.2023)	

8. Дата видачі завдання «___» _____ 20__ р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Сай Д. В. _____

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Керівник освітньої програми

Лежетьокова В. Г. _____

(прізвище, ініціали, підпис)

11. Завдання прийняв до виконання студент

Яровенко Т. В. _____

(прізвище, ініціали, підпис)

12. Відгук керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Тема випускної кваліфікаційної роботи “Стратегія інноваційного розвитку підприємства-суб’єкта міжнародного бізнесу” є актуальною і має, як теоретичне, так і практичне значення.

У першому розділі роботи автором розкрито сутність та види стратегій інноваційного розвитку підприємства-суб’єкта міжнародного бізнесу, проведено аналіз стратегії інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine.

Тенденціям розвитку інноваційної діяльності в Україні та світі присвячений другий розділ роботи. Автором представлені рекомендації щодо розвитку стратегії інноваційного розвитку підприємства Digital Ukraine.

План, мета, об’єкт, предмет за завдання роботи відповідають темі випускної кваліфікаційної роботи.

Зміст роботи відповідає плану, тема роботи розкрита в достатній мірі. Оформлення роботи відповідає вимогам.

До недоліків роботи можна віднести деякі невідповідності науковому стилю викладу. Випускна кваліфікаційна робота могла би містити більше матеріалу, оснований на аналізі статистичних даних підприємства.

Випускна кваліфікаційна робота Яровенко Тетяни Валеріївни має закінчений характер, виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам та рекомендована до захисту.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

(підпис, дата)

13. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект)

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник освітньої програми

(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20 _____ р.

Анотація

випускної кваліфікаційної роботи, виконаної на тему:

«Стратегія інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу»

(за матеріалами Асоціації Digital Ukraine, м. Київ)

Випускна кваліфікаційна робота досліджує сутність та види стратегій інноваційного розвитку підприємства, було проаналізовано стратегію інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine. Було досліджено тенденції розвитку інноваційної діяльності у світі та в Україні, та було надано рекомендації, щодо покращення діяльності вітчизняних підприємств. Визначено пріоритети розвитку інноваційної діяльності Асоціації Digital Ukraine.

Ключові слова: інновації, інноваційний розвиток, стратегія інноваційного розвитку

Abstract

graduation qualification work performed on the topic:

"Strategy of innovative development of the enterprise-subject of international business"

(based on the materials of the Digital Ukraine Association, Kyiv)

The graduation thesis examines the essence and types of innovative development strategies of the enterprise, the innovative development strategy of the Digital Ukraine Association was analyzed. The trends in the development of innovative activity in the world and in Ukraine were studied, and recommendations were made to improve the activities of national enterprises. The priorities for the development of innovative activities of the Digital Ukraine Association have been determined.

Key words: innovations, innovative development, innovative development strategy

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	
1.1. Сутність та види стратегій інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.....	5
1.2. Аналіз стратегії інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine.....	15
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА- АСОЦІАЦІЇ DIGITAL UKRAINE	
2.1. Тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні та світі.....	25
2.2. Пріоритети розвитку інноваційної діяльності Асоціації Digital Ukraine на зовнішніх ринках.....	36
Висновки до розділу 2.....	41
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44

ВСТУП

Актуальність теми. На сьогоднішній день формування стратегії інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу є вкрай важливим. Розвиток у даній сфері є актуальним для будь-якого бізнесу, особливо зараз, у час швидкого розвитку технологій та в умовах високої конкуренції на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Стратегія інноваційного розвитку підприємства є необхідним фактором, адже завдяки цьому у бізнеса є більша можливість збільшити прибуток, зменшити витрати, створювати нові продукти та послуги, збільшити конкурентоспроможність та, звісно, залучити нових клієнтів.

В останній час все більше виробництв приходять до впровадження інноваційних технологій, це спричинено тим, що на міжнародному ринку складається висока конкуренція, і бізнесу потрібно прикласти чимало зусиль, аби виділитися поміж інших, і саме інновації дають таку можливість. Враховуючи також те, що наразі Україна проживає складний час з великими економічними втратами, через повномасштабне вторгнення Росії в Україну, наші підприємства зараз працюють на повну силу, аби проявити нашу країну на міжнародній арені, і тим самим відновити економічний потенціал нашої країни.

Інноваційний розвиток – це постійне впровадження нових або ж оновлених технологій, також «інновації» - це завжди розвиток та удосконалення. Якщо ж взяти до уваги те, що ми розглядаємо саме інноваційний розвиток підприємства, то доречно вказати, що кожне підприємство має розвивати свою інноваційну діяльність для подальшої можливості гідно вести свою підприємницьку діяльність з суб'єктами міжнародного бізнесу і тим самим допоможе покращити економічний рівень в країні, вирішити екологічні та соціальні проблеми, а також, звісно, виведе підприємство на новий рівень можливостей.

Дослідженнями заданої теми в своїх роботах займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені як, Колеватова, А. В., Геєць В.М., Гринько Т.В., Вороненко І. В., Безус А.М., Микитюк П. П., Шумпетер Й., Крістенсен К., Хучек М., Друкер П.,

Роджерс Е., Солоу Р. та багато інших.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є розгляд теоретичних та практичних засад, а також розробка рекомендацій щодо стратегії інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Для досягнення даної мети потрібно вирішити наступні **завдання**:

- Розглянути сутність та види стратегій інноваційного розвитку підприємства
- Провести аналіз стратегії інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine
- Здійснити аналіз тенденцій розвитку інноваційної діяльності в Україні та світі
- Та розробити план пріоритетних цілей розвитку інноваційної діяльності Асоціації Digital Ukraine на зовнішніх ринках

Об'єктом дослідження випускної кваліфікаційної роботи є процес формування стратегії інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти вдосконалення стратегії інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine.

Методами дослідження роботи є використання загальнонаукових та спеціальних методів дослідження. У роботі були використані графічні методи, економічні та статистичні порівняння, аналітичні методи.

Інформаційна база досліджень. Офіційні матеріали Державної служби статистики України, матеріали з Глобального інноваційного індексу, роботи вітчизняних та зарубіжних науковців, навчальні посібники та ресурси з інтернет джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА-СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

1.1 Сутність та види стратегій інноваційного розвитку підприємства- суб'єкта міжнародного бізнесу

Зараз, в тяжкі часи для України та всіх українців, все рівно докладається чимало зусиль для розвитку бізнесу. Підприємства прагнуть до удосконалення, розвитку та впровадження нових технологій, адже саме це допомагає функціонувати і підтримувати здорову конкуренцію. На сьогоднішній день, для ефективного функціонування сучасного підприємства потрібно розвивати інноваційну діяльність, а особливо важливим є розробка стратегії для інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

В умовах високої конкуренції усім сучасним бізнесам потрібно швидко підлаштовуватись до змін, вміти вчасно впроваджувати технології, покращувати та змінювати інноваційну стратегію, для того, щоб підприємство мало змогу переходити на новий рівень інноваційного розвитку.

За останній рік інноваційна діяльність в Україні значно погіршилась через напад Росії на Україну, але в той же час це стало поштовхом для підприємців та держави розвиватися, вдосконалюватися та впроваджувати нові технології. Тому, новий 2023, рік має стати товчком до розвитку, а також до активного розвитку українського бізнесу на міжнародних ринках.

Для більшого розуміння, що таке стратегія інноваційного розвитку, варто розібратися, що ж таке інновації. Термін та поняття «інновація», з економічної точки зору, вперше був започаткований австрійський вченим-економістом Йозефом Шумпетером. У своїй роботі 1911 року «Теорія економічного розвитку» він вживає термін «інновація» як «нова комбінація»[5], дане поняття він коментує, як нові засоби виробництва, які досягаються через введення нових засобів виробництва та систем його організації[5]. Вже пізніше, у 30-их роках ХХ ст.,

вчений почне використовувати у своїх працях термін «інновація».

Йозеф Шумпетер відокремлював п'ять основних типів інновації:

1. Застосування нових технологічних процесів, використання нової техніки, а також нового ринкового забезпечення виробництва.
2. Впровадження продукції з новими технологіями.
3. Застосування нової сировини.
4. Проведення реорганізації виробництва.
5. Освоєння нових ринків збуту. [11, с. 168]

Поняття «інновація» також розглядали у своїх працях багато інших вчених та авторів (див. табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Підходи до визначення поняття «інновація»

Автор	Визначення поняття «інновація»
К. Найт	Інновація – це запровадження нових способів організації виробництва. [22]
Б. Санто	Інновація – це соціально-технічний та економічний процес, який виробляє вдосконалені продукти, технології та веде до максимізації прибутку шляхом практичного застосування ідей та методів. [19]
Ф. Хаберланд	Інновація – це охоплення науково-технічних, технологічних, економічних та організаційних змін, що відбуваються в процесі відтворення. Її основними ознаками є якісна новизна продукту, засобів виробництва і технологій порівняно з минулим, динамічність інноваційного циклу. [22]
М. Портер	Інновація – це можливість досягнути певних переваг над конкурентами. Інновації проявляються у створенні нових продуктів, застосуванні нових маркетингових стратегій та вдосконаленні виробничих процесів. [22]

Автор	Визначення поняття «інновація»
Д. Черванов та Л. Нейкова	Інновація – це процес втілення наукових ідей і технічних винаходів до стадії практичного використання та отримання прибутку. [22]
Л. Антонюк, В. Савчук та А. Поручник	Інновація – це будь-які перетворення, які впроваджує суб'єкт господарювання у свою діяльність з метою посилення своєї присутності на внутрішньому і зовнішньому ринках. [22]
Закон України "Про інноваційну діяльність"	Інновація - новостворена (застосована) і (або) вдосконалена конкурентоздатна техноогія, продукція або послуга, а також організаційно-технічне рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшує структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери. [1]

Розроблено автором на основі: [1, 19, 22]

Таким чином, можна побачити, що багато вчених та науковців розкривали поняття «інновації» різними тлумаченнями, але кожний із них доносив одну єдину суть, інновації – це зміни, нові технології, процеси та способи, які приводять до розвитку та досягнення мети. Також можна зробити висновок, що інновації можуть проявлятися в різних видах діяльності.

В даний час, стає складніше починати вести бізнес або виходити на міжнародний ринок, адже в останній час людство стискається з такими проблемами, як пандемія Covid-19, кліматична криза, катаклізми, економічні та політичні нестабільності, війни, все це впливає на здатність підприємства працювати. Тому важливо розібратися в сутності інноваційного розвитку підприємства та впроваджувати стратегію інноваційного розвитку підприємства.

Інноваційний тип розвитку – це метод стійких змін внутрішніх характеристик суб'єкта господарювання в результаті впровадження нововведень, які спрямовані на покращення функціональності діяльності підприємства, в результаті цього

збільшується економічний потенціал підприємства та реалізуються нові економічні можливості. [7]

Задля підвищення конкурентоспроможності та покращення ефективності діяльності підприємства важливою складовою діяльності має бути саме інноваційний розвиток, це обумовлено великою конкуренцією у світі, через збільшення технологічного виробництва товарів та послуг.

Наразі існує три основні типи інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу, які показані нижче схематично:

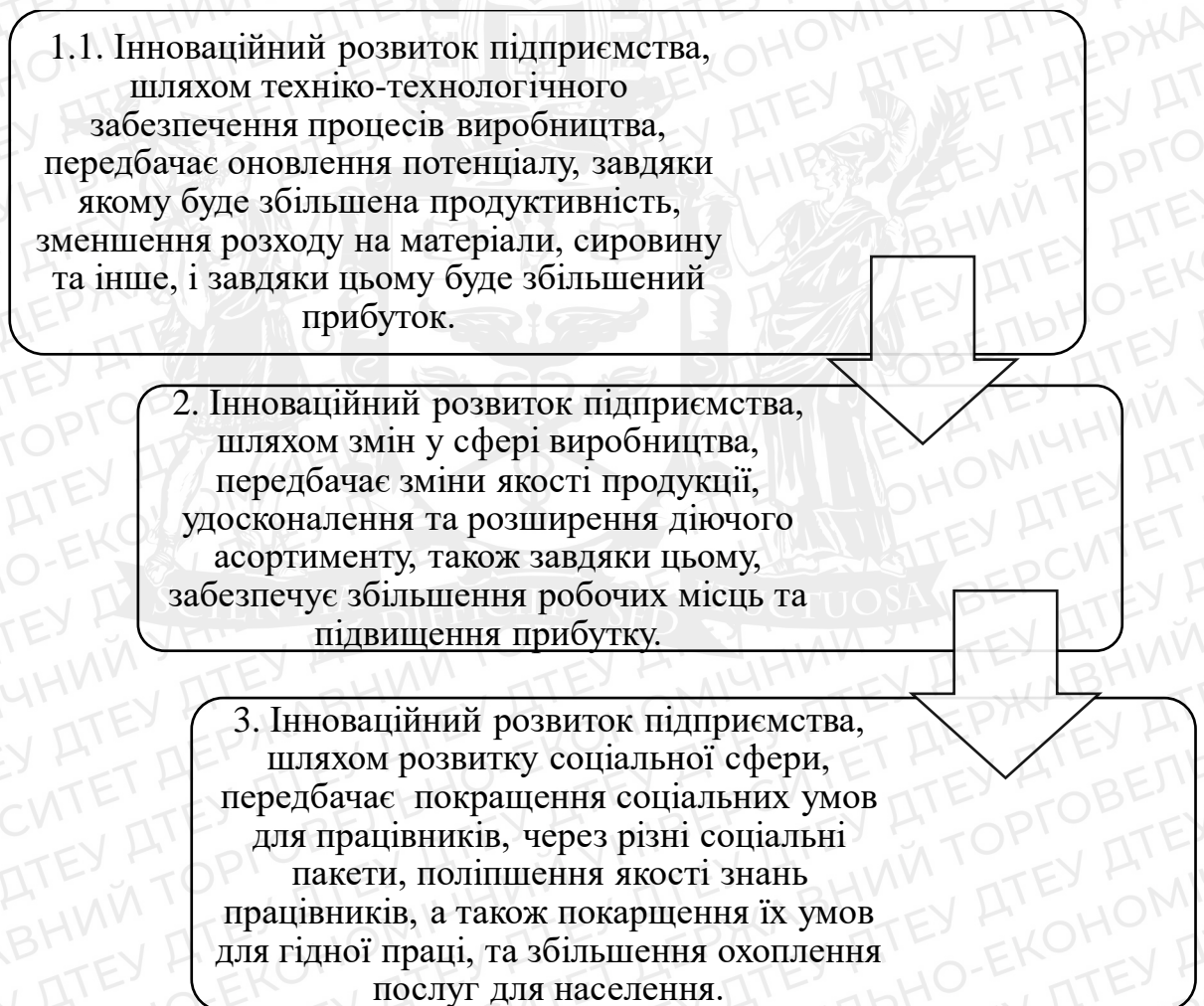

Рис. 1.1. Основні види інноваційного розвитку підприємства

Розроблено автором на основі: [18]

Багато науковців та вчених трактують «інноваційний розвиток» по різному, для більшого розуміння даного поняття варто розглянути деякі з цих трактувань.

С. Ілляшенко визначає інноваційний розвиток, як процес господарювання, який базується на основі безперервного пошуку і використанні нових методів,

спрямованих підходів для реалізації потенціалу компанії в контексті нестійкого зовнішнього середовища за допомогою її місії, а також прийнятних мотивів діяльності, які пов'язані з модифікацією існуючих та формуванням нових ринків збуту. [2]

І. Підкамінний, В. Ціпуринда визначає інноваційний розвиток, як шлях, який спирається на поглибленні поєднання мети підприємства, його завдань та підсистем, цілей кожної особи, яка працює в колективі, покращенні її діяльності, вдосконаленні всіх бізнес-процесів задля досягнення загальних стратегічних цілей. [20]

О. Адаменко визначає інноваційний розвиток, як діяльність підприємства, яка ґрунтується на постійному пошуку нових шляхів та засобів задоволення потреб споживачів та збільшенні ефективності господарювання; це є розвитком, що передбачає розширення меж інноваційної діяльності та впровадження інновацій в різні сфери діяльності підприємства. [16]

Т. Пілявоз визначає інноваційний розвиток, як процес, який є цілеспрямованим та послідовним рухом підприємства до збалансованого інноваційного стану під впливом синергії зовнішніх та внутрішніх факторів, що визначають стійкість організаційно-функціональної системи підприємства в умовах ринкової економіки, який характеризується результатом якості, досягнутим залежно від інтенсивності та швидкості інноваційних процесів на підприємстві. [2]

Отже, як можна побачити, трактування даного поняття має різні форми, адже немає його чіткого визначення, кожен реформує його по-різному, але майже всі спираються на те, що інноваційний розвиток - це процес пошуку нових методів, стратегій, удосконалення та впровадження технологій, товарів та послуг у діяльність підприємства.

Для того, щоб підприємство мало змогу бути конкурентоспроможним і могло підтримувати свій рівень розвитку на внутрішньому та зовнішньому ринку, мало змогу збільшити свій прибуток через впровадження нових технологій та послуг, також аби знизити витрати та підвищити загальну ефективність підприємства, та звісно аби можна було розвиватися на зовнішньому ринку, підприємству важливо

мати стратегію інноваційного розвитку.

Інноваційна стратегія – це розробка плану дій задля досягнення цілей підприємства, яка також націлена на розвиток підприємства та покращення його ринкових позицій. [12]

Завданнями стратегії інноваційного розвитку підприємства є:

- Пошук нових технологій, способів вдосконалення та реалізація свого потенціалу;
- Ефективна розробка та використання ресурсів інноваційної діяльності;
- Пристосування до швидких змін на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Науковці розділяють інноваційні типи стратегій залежно від їх спрямованості і зазвичай поділяють їх на наступні:

- Активні та пасивні
- Наступальні та оборонні

Поява нових інноваційних стратегій, по-перше, свідчить про відсутність цілісної інноваційної стратегії, по-друге, це в той же час призводить до труднощів у процесі формування та реалізації даної стратегії підприємства, що зменшує її ефективність. Отже, неможливо сформувавши загальну єдину модель інноваційної стратегії підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу.

Відповідно до класифікації Х. Фрідмана, існує шість видів інноваційної стратегії підприємства: наступальна, захисна, імітаційна, залежна, традиційна, "за нагодою" (або ж стратегія «ніші»). [6, с.278]

Відповідно до класифікації Л. Федулової, вона виділяє шість різновидів, зокрема також такі як: стратегія наступу, стратегія захисту, імітаційна стратегія, залежна стратегія, традиційна стратегія, стратегія «за нагодою», або стратегія «ніші». [24]

Зарубіжні вчені такі, як М. Додгсон, Д. Ганн та А. Салтер визнають, що підприємствам складно розробити досконалу стратегію інноваційного розвитку, тому що більшість чинників неможливо передбачити. Науковці виокремлюють такі чотири різновиди стратегій: 1) проактивна – спричиняє великі витрати на

інноваційний розвиток; 2) активна – обумовлюється захистом вже існуючих товарів, послуг та технологій; 3) реактивна – в більшості випадків використовується задля копіювання вже існуючих інновацій; 4) пасивна (захисна) – підприємства використовують для очікування, допоки клієнти не почнуть вимагати змін у товарах та послугах. [9]

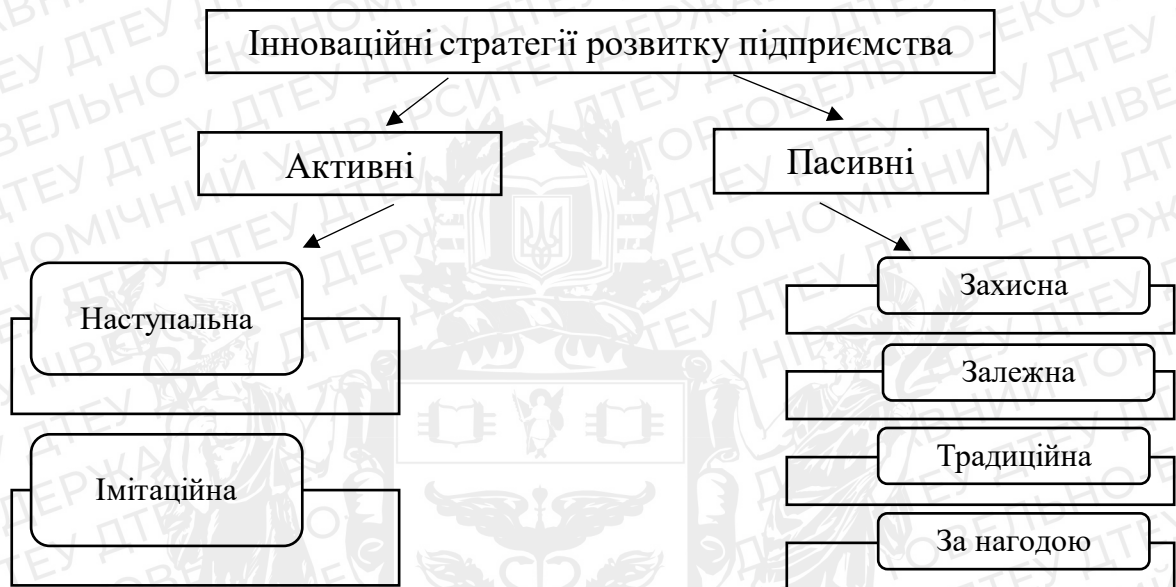

Рис. 1.2. Типи стратегій інноваційного розвитку підприємства

Розроблено автором на основі: [6]

Отже, перейдемо до розгляду видів стратегій інноваційного розвитку підприємства. Найбільш базовими стратегіями вважають класифікації Х. Фрідмана, тож розглядати будемо саме їх:

Наступальна інноваційна стратегія – це стратегія, при якій відбувається активне інвестування в розробку нових продуктів і послуг, а також в дослідження. Ця стратегія передбачає високий рівень знань, здатності до швидкого реагування на нові технології і послуги та їх реалізації. Стратегія вважається ризиковою та високоефективною. [6, стр. 279]

Основні риси наступальної інноваційної стратегії полягають у наступному:

1. Підприємство, використовуючи наступальну інноваційну стратегію, концентрується на дослідженнях та розробці новітніх товарів та послуг.
2. Підприємство вкладає кошти у розробку нових технологій та процесів,

які нададуть змогу створити винятковий продукт або послугу.

3. Підприємство розробляє нові методи комунікації зі споживачами, задля визначення їх запитів та побажань.

4. Підприємство стрімко реагує на зміни на зовнішньому ринку, і тим самим швидко підлаштовується під нові реалії.

5. Підприємство завжди вдосконалює свої технології, продукти, послуги та виробничі процеси.

Захисна (оборонна) стратегія інноваційного розвитку – це стратегія, яка зосереджена на захисті підприємства від конкуренції, передбачає розробку нових продуктів, технологій, процесів або послуг, і тим самим зменшує ризики для підприємства. Також захисна стратегія передбачає, що підприємство займається розвитком маркетингової стратегії та здійсненням досліджень, а також підприємство займається навчанням своїх співробітників, задля підвищення їх рівня знань, через різноманітні конференції та тренінги. Стратегія вважається невисокого рівня ризику, але високотехнічною. [6, стр. 280]

Основні риси захисної (оборонної) інноваційної стратегії полягають у наступному:

1. Підприємство використовує захисну (оборонну) інноваційну стратегію задля концентрації всіх зусиль на захист вже наявних продуктів та технологій, аби підприємство-конкурент не забрало його частину ринку.

2. Дана стратегія впроваджується тоді, коли підприємство відчуває загрозу для себе, це може бути спричинено зміною ринкових умов, зменшенням попиту на послуги або товари підприємства, збільшенням конкуренції та іншим.

Для того, аби мати змогу вчасно та вдало використовувати захисну стратегію потрібно регулярно моніторити міжнародний ринок та діяльність конкурентів, виявляти нові технології та продукти, а також звісно реагувати на нововведення та впроваджувати їх у свою діяльність.

Імітаційна стратегія інноваційного розвитку – це стратегія, яка полягає у тому, що підприємство покращує та/або відтворює технології, товари та послуги,

які вже є та присутні на ринку. Стратегія вважається високо організаційно-технологічною. [6, стр. 280]

Основні риси імітаційної інноваційної стратегії полягають у наступному:

1. Під час використання імітаційної інноваційної стратегії підприємство витрачає великі кошти на розробку нових технологій, продуктів та послуг, а також на дослідження.

2. Копіювання є основним планом імітаційної стратегії, так як підприємство може купувати ліцензії на виробництво продукції

3. При використанні даної стратегії підприємство може бути впевненим в успішності послуг, товарів та технологій, адже вони вже мали успіх на ринку.

4. Під час використання даної стратегії підприємство припускає можливі ризики, адже копіювання в будь-якому випадку не є чимось новим.

Залежна стратегія інноваційного розвитку – це свого роду стратегія, зміни якої залежать від політики інших підприємств, які є «батьківськими» підприємствами. У багатьох випадках підприємства, які використовують залежну стратегію, працюють як субпідрядники і самостійно не змінюють та не впроваджують продукцію. Застосовується стратегія якщо підприємство не має змоги виробити власні інновації або ж не має можливостей для їх створення. [6, стр. 281]

Основні риси залежної інноваційної стратегії полягають у наступному:

1. Для розробки нових технологій та ідей підприємство використовує зовнішні джерела.

2. Підприємства з залежною стратегією мають змогу впровадження та запозичення досвіду інших підприємств.

3. Підприємство використовуючи залежну стратегію може не мати повного керування над розробленням технології або послуги, а це може вплинути на подальше вдосконалення їх.

Традиційна стратегія інноваційного розвитку – це стратегія, яка не характеризується значними технологічними змінами, так як на підприємстві, яке її використовує, закріплюються певні інноваційні форми на тривалий період, але

також використання даної стратегії передбачає вдосконалення час від час продуктів та технологій. Зазвичай дана стратегія має низький ризик, адже підприємство самостійно розробляє нові продукти та технології, і тому використовує власні знання та ресурси. [6, стр. 281]

Основні риси традиційної інноваційної стратегії полягають у наступному:

1. Підприємство використовуючи традиційну стратегію зосереджено на розвитку інновацій в межах самого підприємства.
2. Використовуючи дану стратегію підприємство зосереджує свою діяльність на довгостроковість.
3. Підприємство використовуючи традиційну стратегію фокусується на закріплених інноваціях на довгий час, але в той же час вдосконалює їх.
4. Підприємство відмовляється на довгий час від розробки нових технологій, продуктів та послуг.

За нагодою або (стратегія "ніші") стратегія інноваційного розвитку – це стратегія, яка зосереджена на пошуку перспектив для розробки нових технологій, послуг та продуктів, але робить це відповідно до потреб споживачів, які до цього не мали потрібних продуктів на ринку, це можуть бути кардинально нові та нетипові для ринку товари. [6, стр. 281]

Основні риси "за нагодою" (стратегія "ніші") інноваційної стратегії полягають у наступному:

1. Підприємство використовуючи дану стратегію задовольняє потреби невеликої групи споживачів.
2. Підприємство звертає свою увагу на розробку продуктів саме для цієї групи споживачів, відповідно до їх потреб.
3. Підприємство забезпечує високу якість своїм продуктам.
4. Підприємство швидко підлаштовується під нові реалії та впроваджує нові технології, послуги та товари, відповідно до попиту споживачів.

Розглянувши усі шість типів стратегій інноваційного розвитку підприємства можна зробити висновок, що вони мають різні методи та підходи щодо стратегічного розвитку, але використовуючи будь-яку стратегію інноваційного

розвитку підприємства прагнуть досягти головної мети підприємства, а саме збільшення прибутку та збереженні або ж досягненні конкурентоспроможності на ринку. Кожна зі стратегій розрахована в першу чергу на власне покращення та розвиток конкурентоспроможності. Враховуючи високу конкуренцію на зовнішньоекономічному ринку, інноваційний розвиток на даний час є найбільш вдалим рішенням для підприємств, які бажають підтримувати свою конкурентоспроможність. Під час вибору інноваційної стратегії розвитку підприємство має спиратися на велику кількість чинників, задля того, щоб обрати вірну стратегію, завдяки якій підприємство зможе досягнути поставлених цілей.

1.2. Аналіз стратегії інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine

Асоціація Digital Ukraine є недержавною некомерційною організацією, мета якої – створювати професійне середовище в IT-індустрії, а також у сферах інформаційної безпеки та захисту персональних даних. [13]

Головними цілями Асоціації Digital Ukraine є:

- Основними цілями є формування в Україні соціального, економічного, технологічного середовища, що сприяє розвитку індустрії інформаційних, комунікаційних та цифрових технологій;
- Основними цілями Асоціації Digital Ukraine є представлення і захист інтересів індустрії інформаційних, комунікаційних та цифрових технологій, колективних інтересів членів Асоціації в рамках їхньої професійної діяльності в індустрії інформаційних, комунікаційних і цифрових технологій та у сфері захисту даних;
- Асоціація співпрацює з органами державної влади та місцевого самоврядування з питань сприяння розвитку індустрії інформаційних, комунікаційних та цифрових технологій;
- Асоціація сприяє професійному розвитку українських підприємств, що здійснюють діяльність у галузі інформаційних, комунікаційних та цифрових технологій в національних і міжнародних масштабах;

- Асоціація Digital Ukraine підтримує та розвиває інноваційну діяльність, передові дослідження серед членів Асоціації шляхом формування механізму генерування та розвитку ідей, їхнього перетворення в перспективні дослідження та проекти; [17]

Головними завданнями Асоціації Digital Ukraine є:

- Основним завданням є заохочування інтелектуальних, фінансових, технічних, організаційних та інших ресурсів членів Асоціації для ефективного вираження професійних інтересів;

- Основним завданням Асоціації Digital Ukraine є створення союзництва компаній;

- Асоціація ініціює та підтримує зв'язки з міжнародними організаціями з метою сприяння ролі спеціалістів із захисту даних в українських компаніях, з метою формування практичного та ефективного механізму захисту персональних даних та обміну інформацією та досвідом;

- Асоціація надає правовий захист інтересів членів Асоціації;

- Асоціація Digital Ukraine залучає інвестиції та розвиває присутність українських компаній на всіх пріоритетних закордонних ринках; [17]

Асоціація Digital Ukraine співпрацює з підприємствами, установами та організаціями, юридичними та фізичними особами, діяльність яких відбувається у сфері ІТ, інформаційної безпеки та захисту персональних даних.

В інноваційній діяльності підприємства важливу роль відіграють партнери та члени з якими співпрацює підприємство, тому, на наш погляд, важливо розглянути членів та партнерів Асоціації Digital Ukraine, якими є Nota Group, ІТ-Інтегратор, Мегатрейд, Projectoria та інші.

Nota Group – це провідна аутсорсингова компанія, яка веде свою діяльність у Києві. Допомагає правильно та відповідно до чинного законодавства України здійснювати управління фінансами, запобігає втраті фінансів, а також допомагає уникнути ризиків для бізнесу, пов'язаних із оподаткуванням. Команда експертів компанії допомагає бізнесу розібратися з рутинною бухгалтерією, оптимізувати

податки та підтримувати стійкий фінансовий стан. Також Nota Group надає допомогу у юридичній сфері. [15]

IT-Інтегратор — це найбільший розробник і постачальник IT-рішень для корпоративного і державного секторів в Україні. Основними напрямки роботи є: інформаційна безпека, дата-центри, базова IT-інфраструктура, мережева інфраструктура, контакт-центри, системи управління і моніторингу, інженерна інфраструктура, хмарні сервіси. Компанія пропонує повний комплекс IT-послуг – від продажу обладнання до послуг аудиту, проектування, консалтингу і підтримки інших компаній. [14]

Компанія IT-Інтегратор входить до рейтингу «Топ-25 інноваційних компаній України» від журналу «Влада грошей» [21], так як є провідною в IT сфері, компанія займається дослідженнями нових технологій і створює унікальні рішення відповідно до запитів українського ринку.

Одним із основних напрямків діяльності компанії є створення корпоративних бездротових мереж нового стандарту Wi-Fi 6, який надає змогу вчетверо збільшити пропускну здатність мережі. [21]

Можна зробити висновки, що Асоціація співпрацює з різними підприємствами, які працюють в різних галузях, але всіх їх поєднує одна сфера діяльності, яка є невід’ємною частиною кожного сучасного підприємства чи установи, і це є інновації.

На сьогоднішній день інноваційно активні підприємства в Україні стрімко розвиваються, адже сучасний світ потребує від підприємств гнучкості та швидкості до прийняття та впровадження нових технологій і продуктів. В Україні частка інноваційно активних підприємств є не надто великою. Відповідно до табл. 1.2, бачимо, що загальна кількість інноваційно активних підприємств сягає 8173 тис. у 2016-2018 роках, що становить 28,1% від загальної кількості підприємств в Україні, а вже у 2018-2020 роках кількість інноваційно активних підприємств значно знизилась та становила 2281 тис., що складає 8,5% від загальної кількості підприємств в Україні (див. табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Кількість інноваційно активних підприємств відповідно до видів економічної діяльності в Україні

	Кількість інноваційно активних підприємств, одиниць		Частка кількості інноваційно активних підприємств у загальній кількості підприємств, %	
	2016-2018	2018-2020	2016-2018	2018-2020
Усього	8173	2281	28,1	8,5
Промисловість	4060	1550	29,5	12,9
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	143	37	20,0	11,5
Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	2174	300	30,1	4,2
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	568	133	15,5	3,6
Інформація та телекомунікації	619	121	31,5	6,4
Наукові дослідження та розробки	114	79	37,4	27,4

Розроблено автором на основі: [8]

Найбільша кількість інноваційно активних підприємств зосереджена у таких секторах, як промисловість, яка займає перше місце за кількістю; інформація та телекомунікації займають друге; транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність займають третє; наукові дослідження та розробки входять до сектору фінансової та страхової діяльності та займають четверте місце у 2016-2018 роках, а у 2018-2020 роках ситуація майже не змінилась, лише сектор транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність та сектор інформація та телекомунікації помінялися місцями, та, на жаль, знизили свою кількість.

Якщо ж розглядати витрати на інноваційну діяльність в Україні, то маємо таку динаміку, що загальна кількість витрат зменшилася у 2020 році. Зменшення витрат за всіма видами економічної діяльності може свідчити про те, що підприємства наразі зменшили свою інноваційну діяльність, а саме виробництво та впровадження нових товарів, технологій та послуг, які потребують значних вкладень. Зниження витрат на інноваційну діяльність може негативно повпливати на підтримку рівня конкурентоспроможності та на розвиток підприємства на внутрішньому та закордонному ринку. Задля покращення інноваційної діяльності в Україні варто збільшити фінансування з боку держави, розвиток та співробітництво з міжнародними організаціями, покращити інвестиційні програми, та впроваджувати якісне співробітництво між підприємствами та закладами освіти (див. табл. 1.3).

Таблиця 1.3

**Витрати на інновації за видами економічної діяльності в Україні
(частина 1)**

	Витрати на інновації, млн.грн		НДР, виконані власними силами			
			млн.грн		у % до загального обсягу витрат	
	2018	2020	2018	2020	2018	2020
Усього	25027,9	23329,6	7857,8	6606,3	31,4	28,3

	Витрати на інновації, млн.грн		НДР, виконані власними силами			
			млн.грн		у % до загального обсягу витрат	
	2018	2020	2018	2020	2018	2020
Промисловість	15138,9	15431,9	3187,2	2843,4	21,1	18,4
Наукові дослідження та розробки	4537,5	3762,7	3209,8	2211,6	70,7	58,8

Розроблено автором на основі: [3]

Відповідно до табл. 1.3, можемо побачити, що обсяг витрат на інновації за різними видами економічної діяльності зменшився, обсяг НДР виконані власними силами у 2018 був 31,4%, а у 2020 зменшився і склав 28,3%, так само обсяг витрат на НДР, виконані іншими підприємствами та на інші витрати на інновації (за виключенням НДР) був зменшений порівнюючи 2018 та 2020 роки (див. табл. 1.4).

Таблиця 1.4

**Витрати на інновації за видами економічної діяльності в Україні
(частина 2)**

	НДР, виконані іншими підприємствами				Інші витрати на інновації (за виключенням НДР)			
	млн.грн		у % до загального обсягу витрат		млн.грн		у % до загального обсягу витрат	
	2018	2020	2018	2020	2018	2020	2018	2020
Усього	2140,2	1734,7	8,6	7,4	15029,9	14988,7	60,1	64,2
Промисловість	578,7	876,3	3,8	5,7	11373,0	11712,2	75,1	75,9

Наукові дослідження та розробки	1189,7	529,4	26,2	14,1	137,9	1021,7	3,0	27,1
---------------------------------	--------	-------	------	------	-------	--------	-----	------

Розроблено автором на основі: [3]

Асоціація Digital Ukraine співпрацює з різними підприємствами, які займаються інноваційної діяльністю та бере участь у різноманітних конференціях та подіях, задля розвитку своєї діяльності та своїх членів на внутрішньому та зовнішніх ринках. Також Асоціація самостійно створює заходи для розвитку ІТ середовища між членами та партнерами Асоціації. До прикладу, Асоціація брала участь у таких подіях: «Прес-конференція з нагоди Міжнародного дня захисту персональних даних 20.01.2022», « Партнери Асоціації Digital Ukraine організовують одну із ключових подій європейського місяцю кібербезпеки вже в Україні - GDPR Summit 2021. 7 жовтня 2021р.» та інших.

На основі інформації про Асоціацію Digital Ukraine можна зробити такі висновки, що Асоціація формує професійне ІТ-середовище, через такі форми як, професійний нетворкінг, створення конференцій, курсів та іншого, задля підвищення знань у сфері ІТ.

Для того, щоб зрозуміти яку стратегію інноваційного розвитку використовує Асоціація Digital Ukraine варто розглянути всі вищеперераховані стратегії та детально їх проаналізувати.

Отже, пропонуємо перейти до розгляду стратегій інноваційного розвитку в діяльності Асоціації.

1. Наступальна інноваційна стратегія – це стратегія, при якій відбувається активне інвестування в розробку нових продуктів і послуг, а також в дослідження. Ця стратегія передбачає високий рівень знань, здатності до швидкого реагування на нові технології та послуги і їх реалізацію. [6, стр. 279]

Асоціація Digital Ukraine не є розробником нових продуктів та послуг, не проводить досліджень, але Асоціація розробляє методи комунікації зі споживачами через проведення конференцій та тренінгів, на яких є змога підприємствам та

споживачам комунікувати між собою та тим самим визначати їх запити та побажання. Отож, можна зробити висновок, що наступальна інноваційна стратегія розвитку не є сильно відчутна у діяльності Асоціації.

2. Захисна (оборонна) стратегія інноваційного розвитку – це стратегія, яка зосереджена на захисті підприємства від конкуренції, передбачає розробку нових продуктів, технологій, процесів або послуг, і тим самим зменшує ризики для підприємства, також захисна стратегія передбачає, що підприємство займається розвитком маркетингової стратегії та здійсненням досліджень, а також підприємство займається навчанням своїх співробітників, задля підвищення їх рівня знань, через різноманітні конференції та тренінги.[6, стр. 280]

Асоціація Digital Ukraine в своїй діяльності використовує захисну (оборонну) стратегію, так як одним із завдань Асоціації є захист членів та партнерів асоціації та захист їх продуктів. Асоціація також займається підвищенням кваліфікації співробітників, їх навчанням, проводить тренінги та конференції з метою покращення досвіду членів та партнерів.

3. Імітаційна стратегія інноваційного розвитку – це стратегія, яка полягає у тому, що підприємство покращує та/або відтворює технології, товари та послуги, які вже є та присутні на ринку. [6, стр. 280]

Асоціація не використовує в своїй діяльності імітаційну інноваційну стратегію, так як підприємство не розробляє нові товари та послуги та не витрачає кошти на це.

4. Залежна стратегія інноваційного розвитку – це свого роду стратегія, зміни якої залежать від політики інших підприємств, які є «батьківськими» підприємствами. У багатьох випадках підприємства, які використовують залежну стратегію працюють, як субпідрядники і самостійно не змінюють та не впроваджують продукцію. [6, стр. 281]

Асоціація Digital Ukraine в своїй діяльності не використовує залежну інноваційну стратегію, так як вона не залежить від діяльності іншого підприємства.

5. Традиційна стратегія інноваційного розвитку – це стратегія, яка не характеризується значними технологічними змінами, так як на підприємстві, яке її

використовує, закріплюються певні інноваційні форми на тривалий період, але також використання даної стратегії передбачає вдосконалення час від час продуктів та технологій. [6, стр. 281]

Асоціація не використовує традиційну стратегію інноваційного розвитку, адже мета підприємства – це розвиток ІТ-середовища не лише у межах Асоціації та її членів. Також підприємство в силу своєї діяльності завжди вдосконалюється та впроваджує нові технології та послуги.

6. За нагодою або (стратегія "ніші") стратегія інноваційного розвитку – це стратегія, яка зосереджена на пошуку перспектив для розробки нових технологій, послуг та продуктів, але робить це відповідно до потреб споживачів, які до цього не мали потрібних продуктів на ринку, це можуть бути кардинально нові та нетипові для ринку товари. [6, стр. 281]

Асоціація Digital Ukraine може використовувати дану стратегію у своїй діяльності, так як діяльність Асоціації зосереджена на розвитку ІТ-середовища, а це означає, що Асоціація має слідувати за потреба споживачів, забезпечувати високу якість продуктам, швидко підлаштовуватись під зміни та впроваджувати нові технології.

Отже, маємо змогу зробити висновок, що Асоціація Digital Ukraine у своїй діяльності для інноваційного розвитку підприємства використовує різні види стратегій, такі, як наступальна, захисна (оборонна) та за нагодою або (стратегія "ніші"). В сукупності дані стратегії надають змогу Асоціації бути більш цілеспрямованою, використовувати свої навички задля розвитку ІТ-середовища, покращувати діяльність підприємств членів та партнерів Асоціації за допомогою тренінгів, конференцій, курсів та різноманітних заходів, впливати на покращення продуктів та послуг та впровадження нових технологій. Цим самим Асоціація допомагає своїм партнерам та членам бути конкурентоспроможними на ринку та отримувати прибуток від своїх товарів та послуг.

Висновок до першого розділу

Відповідно можемо зробити висновок, що інноваційний розвиток підприємства наразі є надважливою частиною для будь-якого підприємства, особливо якщо воно має зовнішньоекономічну діяльність, або ж прагне до цього. Аби підтримувати свою конкурентоспроможність бізнесу потрібно мати стратегію інноваційного розвитку, яка буде вправно вести до мети. Ми дізналися, що відповідно до класифікації Х. Фрідмана, наявні шість типів інноваційної стратегії підприємства: наступальна, захисна, імітаційна, залежна, традиційна, "за нагодою" (або ж стратегія «ніші») та дізналися інформацію, щодо того, коли та задля якої мети їх використовують підприємства у своїй діяльності. Було проведено аналіз інноваційної діяльності в Україні та з'ясовано, що кількість інноваційно активних підприємств та витрати на інноваційну діяльність у 2020 році зменшилися, порівняно з 2018 роком.

Також ми дізнались, що Асоціація Digital Ukraine не має одного типу стратегії, який використовує у своїй діяльності, а використовує різні види для доречного їх використання.

Стратегія інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу на сучасному етапі є важливим елементом діяльності, яка дозволяє підвищити прибуток, покращити економічний стан країни, зміцнити загальний технологічний рівень на підприємстві. Стратегія інноваційного розвитку підприємства забезпечує розвиток підприємства, через встановлення конкретного плану, який буде сприяти покращенню діяльності підприємства, орієнтир стратегії може бути на винайденні нових товарів та послуг, на покращенні вже існуючих технологій та продуктів або ж на винайденні новітніх продуктів, відповідно до потреб споживачів. Отже, кожна стратегія є унікальною, яка відповідно до потреб підприємства допоможе розвивати інноваційну діяльність підприємства.

РОЗДІЛ 2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА- АСОЦІАЦІЇ DIGITAL UKRAINE

2.1. Тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні та світі

На сьогоднішній день в умовах високої конкуренції важливо, щоб підприємство розвивало інноваційну діяльність. Інновації надають підприємствам значні переваги на зовнішньому ринку, адже для того, щоб бізнес міг виділитися з-поміж багатьох підприємств потрібно прикласти багато зусиль та часу.

Інноваційний розвиток у світі характеризується значними та швидкими прогресивними змінами. Інноваційна діяльність являється важливою частиною задля створення та підтримання результативної економіки, від цього також залежить розвиток країни та підвищення її на міжнародному рівні. Здатність розробляти та впроваджувати інновації є дуже важливим фактором у наш час, адже це дає змогу підприємству відрізнятись від інших.

Оцінку інноваційного розвитку держави можна здійснити за допомогою інтегрального показника, оцінка проводиться на основі міжнародних індексів, які, в свою чергу, вимірюють рівень інноваційного та технологічного розвитку, рівень конкурентоспроможності та загальний стан розвитку інноваційної діяльності підприємства.

Зараз найбільш відомим показником, який аналізує інноваційну діяльність у світі, є Глобальний інноваційний індекс. Глобальний інноваційний індекс – це показник, завдяки якому можна оцінити інноваційну сферу різних країн та тим самим визначити рівень розвитку країни на міжнародному рівні. Задля здійснення аналізу розглядаються 80 показників, завдяки яким стає можливим оцінити рівень ефективності інноваційної діяльності країн. Глобальний інноваційний індекс 2022 порівнює інноваційні показники 132 країн та економік світу. Україна посідає 57 місце в Глобальному інноваційному індексі 2022, зберігши 4-ту позицію з 36 країн у групі економік з низьким та середнім рівнем доходу (див. табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Показники Глобального інноваційного індексу за 2022 та 2021 роки (ВОІВ)

Рейтинг		Країна	Бал		Рейтинг у групі доходу		Регіональний	
2021	2022		2021	2022	2021	2022	2021	2022
1	1	Швейцарія	65.5	64.6	1	1	1	1
3	2	США	61.3	61.8	3	2	1	1
2	3	Швеція	63.1	61.6	2	3	2	2
4	4	Велика Британія	59.8	59.7	4	4	3	3
	5	Нідерланди		58		5	4	
5		Республіка Корея	59.3		5			1
49	57	Україна	35.6	31	3	4	34	32

Розроблено автором на основі: [29], [30]

Порівнюючи показники за 2021 та 2022 рік, можна зробити висновки, що перше місце тримається за Швейцарією та 4 місце за Великою Британією, на відміну від інших країн, які змінюють свої позиції. США в свою чергу піднялась на сходинку вище та тепер займає 2 місце. Україна ж в свою чергу втратила позицію та з 49 місця у 2021 році перейшла на 57 місце у 2022 році.

Відповідно до останнього звіту 29 вересня Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ) було опубліковано Global Innovation Index 2022 і визначено, що інноваційна діяльність зараз на такому рівні:

- У звіті вказано, що під час пандемії COVID-19 інноваційний розвиток збільшився у всіх країнах та сферах діяльності. Затяжний карантин посприяв зміненню думок більшості людей та держав.

- В останні роки помітне послаблення технологічного прогресу, впроваджень інновацій та технологій, і як наслідок майбутнє підприємств стає під загрозу.

- На сьогоднішній день деякі країни, економіка яких на стадії розвитку, демонструють вищі показники, ніж можна б було очікувати, виходячи з рівня їх економічного розвитку (Індонезія, Узбекистан та Пакистан).

- Відповідно до звіту Швейцарія 12-й рік поспіль визнана самою інноваційною країною світу. Експерти зауважують, що у Швейцарії відмінні правила щодо інтелектуальної власності, також виокремлюють ефективну та тісну співпрацю з університетами, різноманітними секторами економіки, і звісно, високу якість життя, яка заохочує розумних та талановитих людей.[30]

Інноваційний розвиток Швейцарії формується завдяки великим обсягам фінансування інновацій. У Швейцарії витрати на R&D (НДДКР) є одними з найвищих порівняно з іншими країнами. Держава та державні установи фінансують дослідження. Швейцарія інвестує кожного року близько 23 мільярдів швейцарських франків у НДДКР, що дорівнює близько 3,15% валового внутрішнього продукту країни. Завдяки цьому, країна є однією з найбільших інвесторів у світі у дослідження та розробки. Інноваційний розвиток у Швейцарії формуються таким чином:

- Країна надає можливість університетам та школам співпрацювати з інноваційними компаніями та використовувати результати досліджень для розробки нових продуктів та технологій.

- Забезпечує живильне середовище для розвитку у сфері інновацій

- Швейцарія на протязі багатьох років займається винаходами нових товарів, таких як алюмінієва фольга, липучка, перший квантовий смартфон та інші. [33]

Країни, які займають лідируючі позиції в розвитку інноваційної діяльності мають свої методи в досягненні успіху, і мають такі характерні особливості:

- Займаються виробництвом продуктів, технологій та послуг.

- Підтримують зв'язки з навчальними закладами.

- Мають велику державну підтримку.

- Реалізують великі проекти.

- Спрямовані на максимальний прибуток.

США займають друге місце, вони витрачають на дослідження та розробки найбільшу кількість коштів – близько 700 мільярдів доларів на рік. Чотири з п'яти

найбільших у світі компаній, що витрачають на НДДКР, розташовані в США:

1. Amazon - 42,7 млрд доларів США
2. Alphabet - 27,6 млрд доларів США
3. Microsoft - 19,3 млрд доларів США
4. Apple - 18,8 млрд доларів США. [23]

Європейське інноваційне табло є ще одним відомим показником, щодо інноваційної діяльності у світі – аналізує інноваційну діяльність у країнах Європейського Союзу. Завдяки даному табло можна побачити наскільки є результативною інноваційна діяльність країн Європейського Союзу. Тому варто розглянути ефективність інноваційної діяльності у країнах ЄС (див. рис. 2.1).

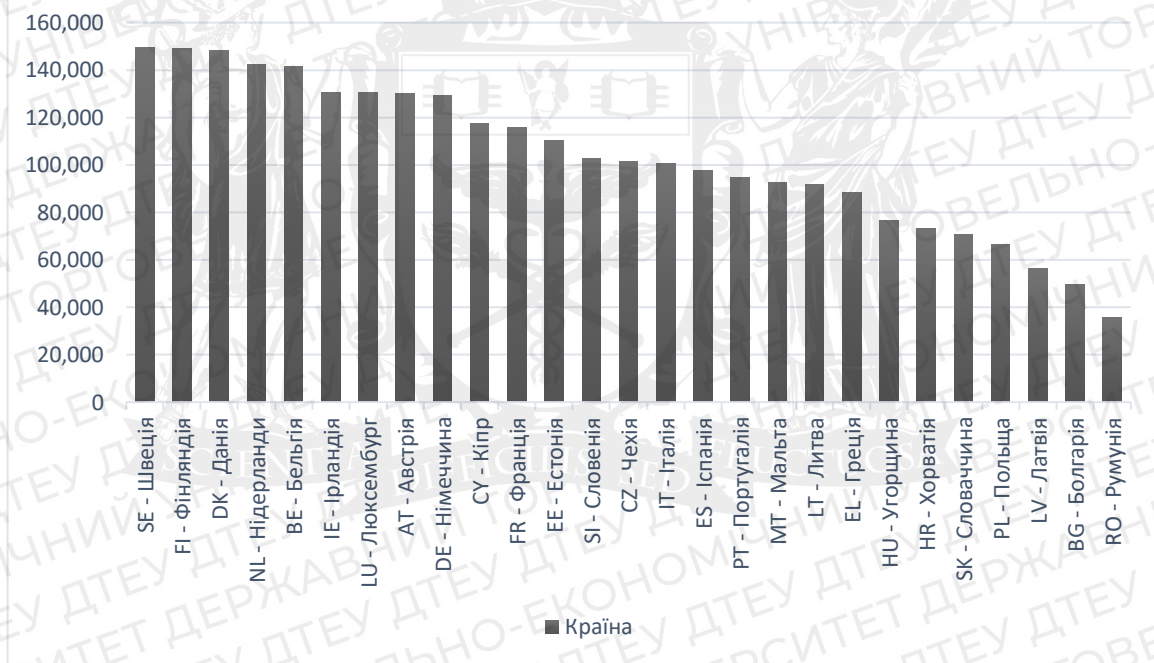

Рис. 2.1. Показники інноваційної діяльності у країнах ЄС за 2022 рік

Розроблено автором на основі: [27]

Відповідно до рис. 2.1 можна побачити, що перші 5 країн мають продуктивність, яка перевищує 125% від середньої по ЄС. До другої групи входять країни з ефективністю від 100% до 125%, до третьої від 70% до 100%, та до четвертої входять країни, у яких рівень продуктивності нижче ніж 70%.

Після розподілення країн за балами розробляється поділ країн ЄС на чотири групи за ефективністю:

1. Лідери інновацій – до даної групи входять країни з найкращими

показниками – Швеція, Фінляндія, Данія, Нідерланди, Бельгія.

2. Сильні інноватори – до даної групи входять: Ірландія, Люксембург, Австрія, Німеччина, Кіпр та Франція.

3. Помірні новатори – до цієї групи входять такі країни як: Естонія, Словенія, Чехія, Італія, Іспанія, Португалія, Мальта, Литва, Греція.

4. Нові інноватори – включають Угорщину, Хорватію, Словаччину, Польщу, Латвію, Болгарію та Румунію, мають низькі показники і демонструють низьку ефективність.

Отже, можна зробити висновок, що інноваційний розвиток у світі характеризується в останній час швидкими технологічними, економічними та інноваційними змінами. Європа має найбільшу кількість країн з провідними економіками. А у топ-100 науково-технологічних країн входять такі регіони – Європа, Азія та Північна-Америка.

Наразі найбільшими інноваційними технологічними досягненнями у світі у 2022 році є:

- Штучний інтелект (в подальшому ШІ) – завдяки ШІ з'являється можливість у комп'ютерів або ж інтелектуальних машин займатися задачами, які в більшості випадків вимагають саме людського інтелекту. ШІ впроваджується в наше життя вже декілька років і використовується у багатьох сферах життя, таких, як інтернет-інструменти, задля перевірки тексту на плагіат, перефразування тексту, також використовується у навчанні, медицині та іншому.

- Віртуальна реальність – надає можливість руху в віртуальному світі, почала все частіше використовуватись у нашому житті, хоча і існує вже багато років.

- 5G технологія – дозволяє швидше та ефективніше використовувати інтернет мережу.

На сьогоднішній день розвинені країни світу при розробці стратегії інноваційного розвитку потребують великого фінансування. Інвестиції в Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (в подальшому - НДДКР) надають

змогу країні бути економічно розвиненою. Для розробки стратегії інноваційного розвитку також важливу роль відіграє НДДКР, адже розвиток наукових досліджень є одним з факторів, який забезпечує майбутній інноваційний розвиток, а фінансування НДДКР є одним з факторів, який принесе успіх підприємству. Фінансування інноваційного розвитку може здійснюватися державою (бюджетні кошти, державні запозичення, пакети акцій та ін.) або ж приватними підприємствами, установами, громадськими організаціями, фізичними особами та ін. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи - це діяльність, яка спрямована на виробництво експериментальних товарів, отримання нових знань та розробку нових технологій та послуг. [10] Варто розглянути витрати на НДДКР у світі, адже дотепер країни, які витрачають на НДДКР найбільшу кількість коштів, мають найбільш розвинену сферу інноваційної діяльності (див. рис. 2.2).

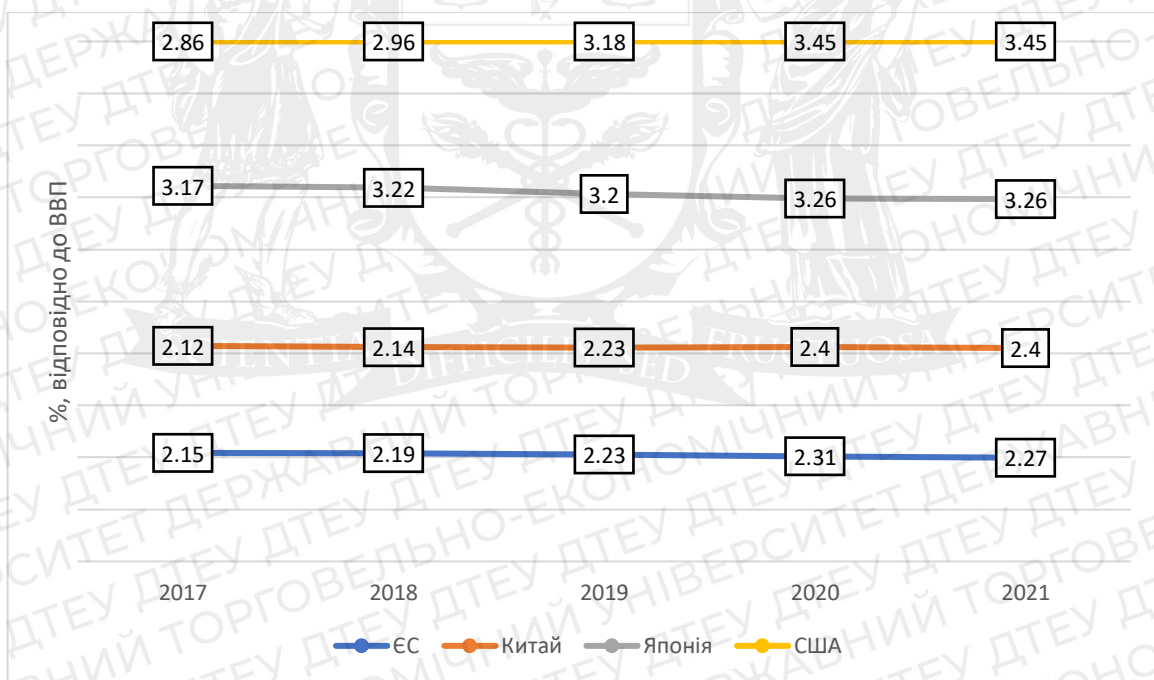

Рис. 2.2. Витрати на НДДКР у світі, у співвідношенні до ВВП (%) за 2017-2021 роки

Розроблено автором на основі: [31]

Відповідно до рис. 2.2, можемо побачити, що витрати на НДДКР у 2020-2021 роках у Сполучених Штатах Америки найбільші, тож вони займають наразі лідируючі позиції, на другому місці Японія, далі йде Китай і останнє місце займає Європейський Союз.

На сьогоднішній день у світі формується чималий список підприємств, які займаються інноваційною діяльністю, адже інновації є важливою частиною сучасного бізнес-середовища. Найбільш відомі підприємства в світі мають інноваційну діяльність, яку з кожним роком все краще розвивають та впроваджують у свою діяльність нові технології, товари та послуги. Зараз більшість технологій та товарів, які людство використовує кожного дня, є результатом інноваційної діяльності підприємств. До підприємств-лідерів інноваційного розвитку, відповідно до рейтингу «The Boston Consulting Group (BCG)», входять такі відомі компанії як: Apple, Microsoft, Amazon, Alphabet, Tesla.

Розглянемо більш детально діяльність компанії Apple – це компанія, яка займається виробництвом техніки та програмного забезпечення. Нині продукцію Apple купувала хоч раз майже кожна людина, будь то смартфон, комп'ютер чи навушники. Під час торгів 3 січня ринкова капіталізація компанії Apple ненадовго досягла 3 трлн доларів (першою у світі), в подальшому капіталізація цієї компанії знову знизилась нижче цієї позначки. Відповідно до підсумків сесії акції підвищилися на 2,5% до 182,01 дол, а ринкова капіталізація Apple становила 2,99 трлн дол. Як пише The Wall Street Journal, ціна акцій Apple зросла більш ніж утричі з мінімуму, досягнутого у березні 2020 року, а з початку 2021 року - на 38%. [25]

Чому ж Apple є такою популярною компанією та вважається лідером в інноваційній сфері?

По-перше, тому що Apple побудувала сильну екосистему (інформаційний простір, завдяки якому всі матеріали зберігаються в одному місці), яку ніхто не може повторити та досягнути такого ж успіху.

По-друге, компанія вкладає кошти у розвиток таких сфер як дизайн продуктів (телефон, планшет, навушники та інші), впровадження та розвиток нових продуктів та додатків на пристроях, розробка та покращення операційної системи.

По-третє, Apple займається переробкою своїх товарів, що є екологічним та наразі високо ціниться у світі.

По-четверте, з кожним роком компанія розробляє нові продукти та послуги, у Apple є чіткі цілі та велика мотивація, що відображається у показниках компанії

та її прибутках. Apple є сильним мотиватором у сфері інноваційного розвитку, адже з кожним роком діяльність компанії покращується, пізнаваність підвищується, лояльність клієнтів збільшується та прибуток підвищується.

Якщо ж розглядати саме інноваційний розвиток в Україні, то варто відзначити, що дана інформація представлена у багатьох міжнародних індексах, наприклад, у Глобальному інноваційному індексі, Європейському інноваційному табло, Індексі інноваційного розвитку за Bloomberg. Так як найбільш відомим індексом, який ранжує світові економіки є Глобальний інноваційний індекс, варто розглянути рейтинг України відповідно до даного індексу (див. табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Рейтинг України у Глобальному інноваційному індексі

Рік	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ГП	50	43	47	45	49	57
Innovation Input (вхідні дані)	77	75	82	71	76	75
Institutions (установи)	101	107	96	93	91	97
Human capital & research (людський капітал та дослідження)	41	43	51	39	44	49
Infrastructure (інфраструктура)	90	89	97	94	94	82
Business sophistication (бізнес-досвідченість)	51	46	47	54	53	48
Innovation Output (вихідні дані)	40	35	36	37	37	48
Knowledge & technology outputs (результати щодо технологій та знань)	32	27	28	25	33	36
Creative outputs (творчі результати)	49	45	42	44	48	63
Market sophistication (рівень розвитку ринку)	81	89	90	99	88	102

Розроблено автором на основі: [28]

За даними таблиці можна зробити висновок, що на даний час міжнародне становище України погіршується, про що свідчить більшість показників. На жаль, це також може бути пов'язано зі складною ситуацією в країні, після вторгнення РФ 24 лютого 2022 року Україна працює в умовах війни, зараз діє воєнний стан і відбуваються масові обстріли, що спричиняє людські, інфраструктурні та промислові втрати, через це інноваційний розвиток України значно погіршився та занепав. Зараз умови для інноваційного розвитку підприємств складніші, ніж будь-коли. Це відображається в обмеженості ресурсів, оскільки велика кількість підприємств зазнали знищення, або ж призупинили свою діяльність на деякий час, і для відновлення виробництва необхідних ресурсів має пройти час. Але також можна спостерігати, що Innovation Input (вхідні дані) посіли вищу сходинку, порівняно з минулим роком, інфраструктура та бізнес-досвідченість піднялися на сходинки вище, але на жаль, інші критерії послабили свої позиції. По відношенню до інших років також спостерігається втрата позицій у Глобальному інноваційному індексі.

Також важливим фактором інноваційного зростання та розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу є фінансова підтримка з боку держави, адже підприємці за власні кошти не можуть забезпечити високі технологічні, економічні та, звісно, інноваційні досягнення. Витрати на НДДКР в Україні є відносно малими, якщо порівнювати з іншими країнами (див. рис. 2.3).

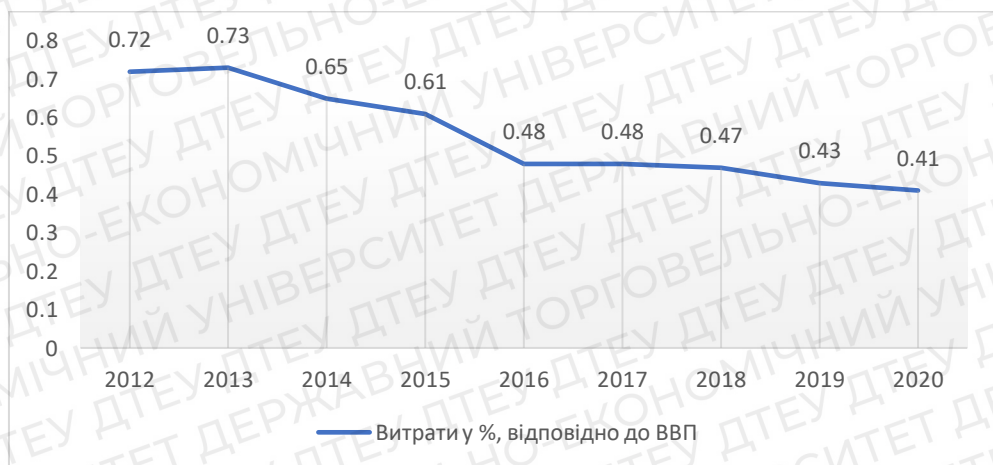

Рис. 2.3. Динаміка витрат на НДДКР в Україні за 2012-2020 роки, % відповідно до ВВП

Розроблено автором на основі: [32]

Відповідно до рис. 2.3 можна зробити висновок, що низькі витрати на НДДКР відображаються на результатах інноваційної діяльності, яка, як можна побачити, на низькому рівні. Згідно даного графіку бачимо, що у 2012-2015 роки витрати на НДДКР в Україні були найбільші, порівнюючи з іншими роками на графіку, з 2016 року витрати різко зменшились майже на 15%, і вже у 2020 році витрати становили 0,41%, що є самим низьким % за 2012-2020 роки, і відповідно до 2013 року, де були найбільші витрати, а саме, 0,73%, то % у 2020 році знизився аж на 32%, та становили 0,41%.

Як показує зарубіжний досвід, країни, які посідають найвищі сходинки у рейтингах, що аналізують інноваційний розвиток держав, мають найбільше фінансування у НДДКР. Фінансування інновацій в Україні є важливою складовою для економічного зростання України. Тому важливо заохочувати інвестиції та покращувати умови для науково-дослідницьких робіт, тим самим збільшувати кількість підприємств, які розвивають інноваційну діяльність та розробляти, впроваджувати та покращувати продукти, технології та послуги. Тож варто розглянути джерела інноваційної діяльності в Україні (див. рис. 2.4).

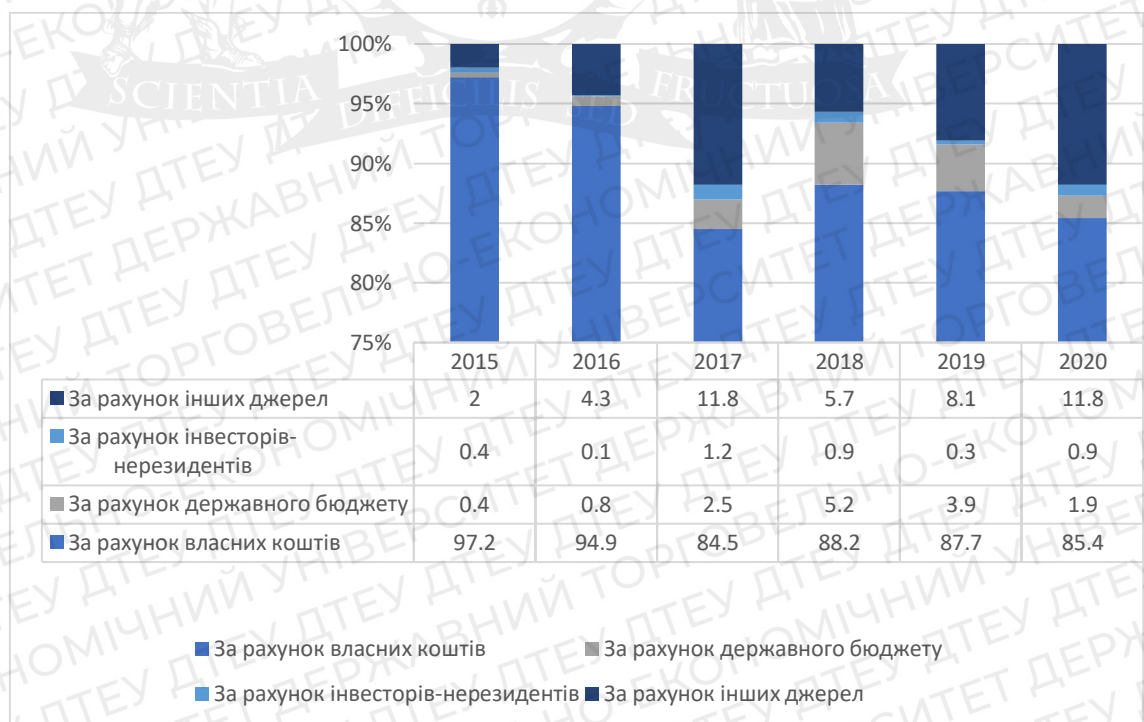

Рис. 2.4. Джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні за 2015-2020 роки у %

Розроблено автором на основі: [4]

Відповідно до даного графіку, можна зрозуміти, що на сьогодні в Україні фінансування інноваційної діяльності в більшій мірі відбувається за власний кошт підприємців, частка яких за 2015-2020 роки становила від 84,2% до 97,2%. Розглядаючи фінансування інноваційної діяльності за рахунок державного бюджету бачимо, що частка складала від 0,4% до 5,2% за 2015-2020 роки. На сьогоднішній день важливим фактором для розвитку інноваційної діяльності є фінансування, тому задля покращення діяльності підприємства та загального інноваційного рівня в Україні варто збільшити обсяг фінансування за рахунок державного бюджету.

Нині проблемами інноваційного розвитку підприємств є: брак особистих коштів задля фінансування інноваційного розвитку, виходячи з цього знижується інноваційна діяльність підприємств, адже фінансові вкладення за власний кошт потребують чималих зусиль та впевненості у інноваціях, а так як інновації в більшості випадків - ризик, вкладення відбуваються з високою обережністю, також проблемами є: нестача фінансової підтримки з боку держави, низькі витрати на науково-дослідницькі роботи та ін.

Таким чином, для вдосконалення інноваційної діяльності варто зосередитися на таких діях як:

- Збільшення фінансування з боку держави в інноваційну діяльність;
- Збільшення інвестицій в інноваційну діяльність;
- Збільшення витрат на НДДКР;
- Налагодження співробітництва між університетами та підприємствами, задля досліджень та розробки нових продуктів та технологій;
- Покращення відносин з іншими країнами;
- Створення інноваційних структур, завдяки яким покращиться рівень науково-технічних досліджень, збільшиться можливість створення нових технологій, послуг, товарів та інновацій;
- Покращення навиків кваліфікованих спеціалістів;
- Впровадження інноваційних технологій у суспільство, задля їх кращого сприяння.

Задля удосконалення інноваційної діяльності в Україні державі потрібно збільшити вклад в інноваційний розвиток, адже наразі інновації є рушійною силою у розвитку країн світу.

2.2. Пріоритети розвитку інноваційної діяльності Асоціації Digital Ukraine на зовнішніх ринках

На сьогоднішній день будь-яке підприємство має на меті розвиток своєї діяльності на зовнішніх ринках. Це спричинено тим, що під час активного розвитку діяльності підприємство починає прагнути до збільшення можливостей, покращення конкурентоспроможності та розширення зв'язків. Наразі зовнішній ринок надає безліч можливостей для розвитку бізнесу, але в той же час на міжнародному ринку присутня висока конкуренція, тому підприємство має зосередитись на розвитку інноваційної стратегії підприємства. Зараз важливою складовою кожного підприємства є розробка ефективної стратегії, яка буде враховувати економічні, правові та політичні можливості підприємства та буде розроблена спираючись на відповідні ресурси підприємства.

Розвиток інноваційної діяльності українських підприємств зумовлений не лише потребою задля внутрішнього розвитку, але й задля розвитку та інтегрування на міжнародний ринок. На сьогоднішній день, одним із факторів, завдяки якому підприємство може одержати успіх на міжнародному ринку є маркетинг. Інноваційний маркетинг являє собою діяльність, яка забезпечує створення нових способів та підходів до визначення потреб споживачів, розробку, на цьому фоні, нових товарів, послуг та технологій, обґрунтування доцільності їх впровадження та розробки, просування їх на міжнародний ринок та отримання прибутку. Інноваційний маркетинг є важливою складовою сучасних інноваційних підприємств та їх розвитку, задля досягнення успіху, адже за його допомогою можна виявити проблеми підприємства, відзначити плюси та тим самим контролювати та покращувати діяльність підприємства на міжнародному ринку. Тому доцільно буде зазначити, що інноваційний маркетинг є одним із складових

пріоритетів розвитку інноваційної діяльності підприємства на зовнішніх ринках.

Формування пріоритетів розвитку підприємства на зовнішньому ринку є складним процесом, адже стратегічні пріоритети розвитку підприємства є сукупністю найважливіших цілей підприємства, які є основою в розробці стратегії інноваційного розвитку, її реалізації та ефективного використання. Пріоритети інноваційного розвитку мають бути доречними для підприємства, задля їх подальшої ефективності, вони мають відповідати місії, концепції, цінностям підприємства та мають враховувати сильні та слабкі сторони підприємства.

Підприємство має сформулювати пріоритети розвитку, які будуть включати: впровадження нових продуктів, послуг, технологій і моделей на основі стратегічних цілей під впливом зовнішніх факторів, що включають: обґрунтування, розробку та впровадження інноваційних планів і програм; моніторинг, корегування на стадії розробки, тестування, впровадження нововведень у виробництво; розробку інструментів маркування концепції інноваційного мислення співробітників з урахуванням проектів інноваційного розвитку, відкритості для компанії; розробку та реалізацію концепції інноваційної політики, координацію інноваційної діяльності у всіх структурних підрозділах компанії; забезпечення інновацій фінансовими, людськими, матеріально-технічними ресурсами, створення економічних умов просування інновацій, просування інноваційних ініціатив, формування груп ініціатив комплексного вирішення завдань інноваційного планування. [12]

Аналізуючи діяльність компанії Apple, однієї з лідерів в інноваційній діяльності, можна зробити такі висновки, що задля збільшення можливостей розвитку підприємства варто покращити такі фактори як:

- У компанії Apple велика частина успіху припадає на розробку та впровадження інноваційних технологій, прикладаючи чимало зусиль на дослідження потреб споживачів вони в кінцевому випадку отримують велику віддачу та відповідно прибуток. Отже, для підприємства, яке прагне до інноваційного зростання, дослідження, розробка та впровадження технологій мають стати невід'ємною частиною діяльності.

- Apple є відомою на весь світ своїм дизайном, адже за роки своєї діяльності, компанія змогла просунути свій продукт на стільки, що не залишилося ні однієї людини, яка б не знала цей бренд. Отож, Асоціації Digital Ukraine варто переглянути свій бренд та дизайн, можливо варто було б змінити його на більш впізнаваний, те, що запам'яється суспільству.

- Компанія Apple вже багато років займає лідируючі позиції у світі інновацій, що надає їй певні переваги перед новачками у цій сфері. Асоціація ж Digital Ukraine вже на українському ринку певний час, з 2014 року, а отже має також переваги на внутрішньому ринку і для того, щоб покращити свою діяльність варто збільшити витрати на просування.

Будь-яке підприємство може брати за приклад, для покращення своєї діяльності, лідерів у відповідній сфері, це надасть змогу підприємству переглянути свої сильні та слабкі сторони, що в свою чергу допоможе виправити помилки та покращити ефективність підприємства.

Так як Асоціація Digital Ukraine є недержавною некомерційною організацією, мета якої – створення професійного середовища в ІТ-індустрії, і у сферах захисту персональних даних та інформаційної безпеки [13], а її основними цілями та завданнями є формування інноваційного розвитку в Україні, співпраця з органами державної влади, різними організаціями з метою розвитку індустрії інформаційних, комунікаційних та цифрових технологій, підтримка членів асоціації в їх розвитку інноваційної діяльності, підтримка зв'язків та співпраця з міжнародними організаціями різних країн, можна зробити висновок, що Асоціації потрібно розробляти пріоритети відповідно до її цілей. А саме, пріоритетами розвитку Асоціації Digital Ukraine можуть бути:

1. Заохочення інвестицій та розвиток українських підприємств на закордонному ринку, задля більшої їх пізнаваності. Це можна зробити через соціальні мережі та спеціалізовані платформи, яких на сьогодні є велика кількість, або ж через бізнес-зв'язки, тобто знайти знайому компанію, яка могла б стати інвестором, також в останній час все більше з'являється грантів, який може отримати підприємство. Щоб залучити інвестиції

потрібно витратити багато зусиль, адже пошук інвестора може зайняти багато часу.

2. Підтримка зв'язків з міжнародними підприємствами та організаціями, задля обміну досвідом та інформацією, а також задля сприяння практичного розвитку, нові зв'язки можуть стати на допомозі у виході на зовнішній ринок. Асоціація може приймати участь у різноманітних заходах, таких, як конференції, презентації, дослідницькі роботи та інші, за участю інших підприємств та організацій не лише українських, але й зарубіжних партнерів.

3. Підтримка та розвиток членів Асоціації, допомога у покращенні інноваційної діяльності, розробка та впровадження цілей для подальшого розвитку, впровадження нових проектів.

4. Допомога у розвитку українським підприємствам, у таких сферах, як інноваційна, цифрова та комунікаційна.

5. Співпраця з органами державної влади, різноманітними організаціями, у таких сферах, як інформаційній, комунікаційній та цифровій, адже створення партнерських зв'язків надає змогу у подальшому розробляти спільні івенти, проекти та звісно ділитись один з одним знаннями та досвідом.

6. Розвиток підприємств за допомогою різноманітних конференцій, тренінгів, івентів, та створення якісного ІТ середовища, така діяльність надасть змогу іншим компаніям отримати новий досвід та знання, і в той же час такі івенти поліпшують обізнаність про організаторів, що посприяє розвиткові діяльності Асоціації. Даний пункт є частиною захисної (оборонної) стратегії, також його можна віднести до наступальної стратегії, яка може проявлятися в розробці комунікації з партнерами та споживачами.

7. Покращення маркетингової стратегії, проведення маркетингових досліджень, які допоможуть Асоціації збільшити свою впізнаваність на міжнародному ринку. Цей пункт також є частиною захисної (оборонної) стратегії.

8. Проведення різноманітних заходів для членів Асоціації, задля обміну

досвідом.

9. Асоціація Digital Ukraine надає можливість майбутнім вступникам дізнатися більше інформації, щодо ІТ-професій, і тим самим надає можливість молоді в подальшому бути впевненими в їх виборі.

10. Покращення власного бренду, а саме зміна дизайну та лого компанії, відповідно до нових тенденцій. Даний пункт у пріоритетах розвитку відображає стратегію за нагодою або (стратегію "ніші"), адже підприємство займатиметься покращенням бренду, відповідно до потреб зовнішнього середовища.

11. Розвиток співпраці з навчальними установами, такими як університет, на прикладі інноваційної Швейцарії. У Швейцарії розвиток інноваційної діяльності тісно пов'язаний з співпрацею з університетами, така діяльність надає підприємству змогу обмінятися досвідом та знаннями з молоддю, отримати нові ідеї та попрацювати об'єднуючи зусилля над новими технологіями та товарами.

Отже, під час формування інноваційної стратегії розвитку, підприємству варто провести детальний аналіз цілей та відповідно встановити чіткі пріоритети, які допоможуть підприємству реалізувати їх. Якісна розроблена стратегія інноваційного розвитку та чіткі пріоритети розвитку допоможуть підприємству покращити свою конкурентоспроможність, збільшити пізнаваність та підвищити прибуток.

Висновок до другого розділу

Таким чином, у другому розділі ми розглянули тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні та світі. Дізналися, що відповідно до показників Глобального Інноваційного Індексу за 2022 рік перші три місця займають такі країни, як Швейцарія, США та Швеція, в той же час Україна займає 57 місце. Провівши аналіз також дізнались, що на сьогодні Україна погіршує свої позиції на міжнародному ринку, це може бути спричинено повномасштабним вторгненням Росії в Україну, адже країна зазнала серйозних проблем, тож будь-яка підприємницька діяльність наразі являється великим викликом. Розглянули також підприємства-лідерів у інноваційній діяльності у світі і та проаналізували діяльність компанії Apple.

Розглядаючи важливі складові розвитку інноваційної діяльності підприємства, зробили висновок, що наразі фінансування НДДКР в Україні є досить малим, що погіршує розвиток інновацій. Також провели аналіз і визначили пріоритети розвитку інноваційної діяльності Асоціації Digital Ukraine та розробили чіткий план, відповідно до цілей та завдань Асоціації, розроблення плану було на основі аналізу компанії лідера в інноваційному розвитку, а також аналізуючи найбільш інноваційну країну, а саме Швейцарію, доповненням став розгляд стратегій інноваційного розвитку у розробці пріоритетів. Якісна стратегія інноваційного розвитку підприємства надає змогу підприємству покращувати свою діяльність, конкурентоспроможність та підвищити прибуток.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В ході проведеного дослідження, метою якого є теоретичні та практичні дослідження, а також розробка пріоритетних цілей стратегії інноваційного розвитку підприємства-суб'єкта міжнародного бізнесу, були опановані теоретично-методичні аспекти, а також розглянуті практичні методи розвитку інноваційної діяльності підприємства.

Було досліджено, що інноваційний розвиток на сьогоднішній день є важливою складовою сучасного підприємства. Було визначено, що розробка стратегії інноваційного розвитку підприємства є одним із основних завдань, яке при правильному застосуванні допоможе підприємству покращити свою ефективність, стати більш конкурентоспроможним та збільшити прибутки компанії. Були визначені та проаналізовані види стратегій інноваційного розвитку підприємства.

Під час досліджень був здійснений аналіз стратегії інноваційного розвитку Асоціації Digital Ukraine та було з'ясовано, що Асоціація в своїй стратегії використовує декілька загальноприйнятих видів стратегій для розробки єдиної, актуальної для неї на даний час.

Проаналізували тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні та в світі. Дізналися, що інноваційна діяльність у таких країнах, як Швейцарія, США та Швеція є наразі найбільш розвинутою, дізналися головні фактори розвитку інноваційної діяльності у Швейцарії. Також зробили висновок, що інноваційний розвиток у світі характеризується швидкими технологічними, економічними та інноваційними змінами. А також з'ясували, що рівень інноваційного розвитку в Україні на сьогоднішній день є низьким в порівнянні з іншими країнами, та дізналися які заходи можуть допомогти країні покращити інноваційний рівень.

Окрім цього, були розглянуті методи та стратегії виходу на міжнародний ринок, а також було розроблено пріоритети розвитку інноваційної діяльності Асоціації Digital Ukraine на зовнішніх ринках відповідно до цілей Асоціації.

Підводячи підсумок, важливо наголосити, що нині інноваційний розвиток

підприємства та розробка стратегії інноваційного розвитку підприємства є ключовими елементами у досягненні цілей розвитку на зовнішніх ринках, підвищення конкурентоспроможності та збільшення прибутку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
2. Важелі забезпечення інноваційного розвитку підприємства [Електронний ресурс]. / С.Радинський // - 2018 - Режим доступу: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/26068/2/FMZKP_2018v1_Radynskiy_S-Important_innovative_development_70-72.pdf
3. Витрати на інновації за видами економічної діяльності (2016-2018,2018-2020) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Джерела фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrstat.gov.ua/>
5. Інновації: причини виникнення та сучасне трактування [Електронний ресурс]. / В. В. Джинджоян// Режим доступу: <http://info.dgu.edu.ua/bitstream/123456789/730/1/2.pdf>
6. Інноваційний розвиток підприємства [Електронний ресурс]. / О. Б. Ватченко, Б. С. Ватченко, О. Л. Черевко // Режим доступу: <https://www.nung.edu.ua/sites/default/files/2021-09/%D0%92%D0%B0%D1%82%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BET..pdf>
7. Інноваційний розвиток підприємств: сутність, послідовність оцінювання та перешкоди на його шляху [Електронний ресурс]. / О. Ю. Смелянов // Режим доступу: <http://surl.li/hbkfu>
8. Кількість інноваційно активних підприємств за видами економічної діяльності (2016-2018,2018-2020) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Класифікація інноваційних стратегій підприємства [Електронний ресурс]. / С. Радинський // Режим доступу: <https://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13rsvisp.pdf>

10. Науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wik.uk-ua.nina.az/%D0%9D%D0%94%D0%94%D0%9A%D0%A0.html>
11. Основні тенденції розвитку інноваційної діяльності та її значення для забезпечення економічного зростання економіки [Електронний ресурс]. / Ю. В. Мушкевич // Режим доступу: <http://surl.li/hbkfi>
12. Поняття та особливості інноваційної стратегії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://surl.li/hbket>
13. Сайт Асоціації Digital Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://digitalua.org/page16323732.html>
14. Сайт компанії "ІТ-Інтегратор" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://it-integrator.ua/page/pro-kompaniyu>
15. Сайт компанії Nota Group [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://notagroup.com.ua/>
16. Соціально-економічна суть інноваційного розвитку підприємств : зб. тез допов. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 30 червн. 2022 р. / Вінницький нац. Аграр. університет [та ін.]. — Полтава: ЦФЕНД, 2022. 63 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/8223/document.pdf#page=20>
17. Статут Асоціації Digital Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1Gr_vEmes7SIfZfBVLjcu8EKswb0FPet/view
18. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=357306>
19. Сутність інновацій та їх місце в структурі чинників економічної безпеки умовах [Електронний ресурс]. / Зачосова Н. В., Куценко Д. М., Діденко Т. М. // Режим доступу: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/621/605>
20. Сутність та зміст основних понять, що складають термінологічний

- апарат управління інноваційним розвитком підприємства [Електронний ресурс]. / І. Сидорчук // Режим доступу: <http://elar.khmnmu.edu.ua/bitstream/123456789/13626/1/2023-314-20.pdf>
21. Топ-25 інноваційних компаній України [Електронний ресурс]. / Д. Самборська // Режим доступу: <https://www.dsnews.ua/ukr/reitingi/top-25-innovacionnyh-kompaniy-ukrainy-25102021-440469>
22. Трактуння та взаємозв'язок категорій «інновація», «новація», «нововведення», «інноваційний процес» та «інноваційна діяльність» [Електронний ресурс]. / А. А. Гальчук // Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2015/26.pdf
23. Україна потрапила до ТОП-60 найбільш інноваційних країн світу у 2022 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://fintechinsider.com.ua/ukrayina-potrasya-do-top-60-najbilsh-innovaczijnyh-krayin-svitu-u-2022-roczy/>
24. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: Підручник. / Л.І. Федулова. – К.: Либідь, 2006. – 480 с.
25. Apple стала першою у світі компанією з капіталізацією в 3 трильйони доларів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/01/4/681163/>
26. Apple SWOT 2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bstrategyhub.com/swot-analysis-of-apple-apple-swot/>
27. European innovation scoreboard [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard_en#what-is-the-eis
28. Global Innovation Index (GII) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/
29. Global Innovation Index Report 2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf
30. Global Innovation Index Report 2022 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org/userfiles/file/reportpdf/gii-full-report-2022.pdf>

31. Gross domestic expenditure on R&D, 2010-2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=R%26D_expenditure#Gross_domestic_expenditure_on_R.26D

32. Research and development expenditure (% of GDP) - Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/GB.XPD.RSDV.GD.ZS?end=2020&locations=UA&start=1997&view=chart>

33. Switzerland innovation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.switzerland-innovation.com/about-us>

